

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.3.2023 alkaen

Opetuslautakunta 24.01.2023 § 7
143/02.05.00.01/2023

Valmistelija varhaiskasvatusjohtaja Anna Karlsson, anna.karlsson@salo.fi, 02 7787850

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetussa laissa säädetään kunnan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestämästä varhaiskasvatuksesta perittävästä asiakasmaksusta. Maksu määräytyy perheen koon ja tulojen sekä varhaiskasvatukseen kalenterikuukauden ajaksi varatun ajan perusteella. Maksu voidaan määrätä enimmäismaksuna, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja.

Eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen laiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta (HE 228/2022). Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen. Muutokset koskevat varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrittämisessä käytettävien tulorajojen korotusta. Muutokset tulevat voimaan 1.3.2023. Edellisen kerran tulorajoja nostettiin 1.8.2021 alkaen, jonka jälkeen on tehty indeksitarkistus 1.8.2022.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennetaan 1.3.2023 korottamalla maksujen perusteena olevia tulorajoja 33 prosenttia. Alla olevassa taulukossa on vertailtu nykyisen ja uuden asiakasmaksulain tulorajoja:

Perheen koko henkilöä	Tulorajat 1.8.2022 €/kk	Korkein maksu-%	Uudet tulorajat 1.3.2023 €/kk	Korkein maksu-%	Muutos €
2	2 913	10,70	3 874	10,70	961
3	3 758	10,70	4 998	10,70	1 240
4	4 267	10,70	5 675	10,70	1 408
5	4 777	10,70	6 353	10,70	1 576
6	5 284	10,70	7 028	10,70	1 744

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun määrittämisen perusteena olevaa tulorajaa 262 eurolla (aikaisemmin 187 euroa) kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Varhaiskasvatuksesta perittävä maksu on 1.3.2023 lähtien edelleen enintään 295 euroa kuukaudessa ja pienin perittävä maksu 28 euroa.

Kustannusvaikutukset

Lakimuutos hyväksyttiin joulukuussa 2022, joten tätä muutosta ei ole huomioitu varhaiskasvatuksen talousarviossa vuodelle 2023, maksutuotoksi on arvioitu 1 275 000 euroa. Yleisesti on arvioitu, että maksutuotot vähenevät 26-30 prosenttia. Maksutuottojen aleneminen riippuu varhaiskasvatustalouksien käyttävien perheiden tulotasosta ja perhekoosta. Muutoksen johdosta kuntien maksutuottojen arvioidaan alenevan noin 70 miljoonaa euroa. Tämä kompensoidaan kunnille kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnille.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki ei koske yksityisesti järjestettävää varhaiskasvatusta. Salossa lapsikohtaisen palvelusetelin arvon määrittämisessä käytetään samoja periaatteita kuin varhaiskasvatuksen

asiakasmaksulaissa säädetään. Kaupungin talouden näkökulmasta on huomioitava vastaavasti myös palvelusetelimenojen kasvu. Lapsikohtainen palvelusetelin arvo saadaan, kun palvelusetelin suurimmasta arvosta vähennetään kunnallisessa varhaiskasvatuksessa muodostuva asiakasmaksu.

Asiakasmaksun pienentyessä suurenee kaupungin tuottajalle maksama osuus varhaiskasvatuspaikan hinnasta. Tästä johtuen palvelusetelimenojen arvioidaan kasvavan ja menojen lisäykseen ei ole varauduttu vuoden 2023 talousarviossa. Lakimuutoksen kustannusvaikutuksia talouteen seurataan vuoden aikana, ja tarvittaessa asia tuodaan myöhemmin lautakunnan käsittelyyn.

Esittelijä

Sivistyspalveluiden johtaja

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää, että 1.3.2023 alkaen
1) Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisen perusteena olevia tulo-rajajoja korotetaan 33 prosenttia varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 5 §:n mukaisesti. Uudet tulo-rajat ovat esittelytekstissä olevan taulukon mukaiset.
2) Lisäksi opetuslautakunta päättää, että jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun määrittämisen perusteena olevaa tulo-rajaa 262 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Päätös

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Päiväkotien johtajat
Varhaiskasvatuksen toimistosihteerit
Varhaiskasvatuksen palveluohjaus